

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa M. H.

przeciwko K. O.

o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, ekwiwalent za urlop wypoczynkowy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 28 listopada 2023 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 3 sierpnia 2022 r., sygn. akt XXI Pa 120/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł z ustawowymi odsetkami za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia powodowi orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 3 sierpnia 2022 r., sygn. akt XXI Pa 120/21, Sąd Okręgowy w Warszawie w wyniku apelacji pozwanej K. O. zmienił wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza z 25 lutego 2021 r., sygn. akt VII P 1007/17, w punkcie 1, 2 i 3 w ten sposób, że zasądził od K. O. na rzecz powoda M. H. 6300 złotych tytułem odszkodowania za naruszające przepisy i nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia, a w pozostałym zakresie roszczenie o przywrócenie do

pracy i wynagrodzenie za okres pozostawania bez pracy oddalił; częściowo w pkt. 7 w ten sposób, że zasądził od K. O. na rzecz M. H. 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; w pkt. 4, 5, 6, 8 i 9 oraz częściowo w pkt. 7 w zakresie dotyczącym roszczeń o wynagrodzenie, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych oraz ekwiwalent za urlop wypoczynkowy uchyla i przekazuje do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia Sądowi Rejonowemu dla Warszawy-Żoliborza pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu w instancji odwoławczej w zakresie dotyczącym tych roszczeń; koszty procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej w zakresie dotyczącym roszczeń o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy pomiędzy stronami wzajemnie zniósł.

W pozwie z 24 października 2017 r. skierowanym przeciwko K. O., powód M. H. wniósł o przywrócenie do pracy oraz zasądzenie od pozwanej na jego rzecz wynagrodzenia za cały czas pozostawania bez pracy wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia następnego po dniu doręczenia pozwu do dnia zapłaty. Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz następujących kwot:

- 2000 zł brutto wraz z odsetkami za opóźnienie od 1 września 2017 r. do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za sierpień 2017 r.;

- 2000 zł brutto wraz z odsetkami za opóźnienie od 1 października 2017 r. do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za wrzesień 2017 r.;

- 200 zł brutto wraz z odsetkami za opóźnienie od 4 października 2017 r. do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za październik 2017 r.;

- 16.322 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych za okres od 1 października 2014 r. do 3 października 2017 r.;

- 5376 zł brutto wraz z odsetkami za opóźnienie od 4 października 2017 r. do dnia zapłaty tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za lata 2016-2017.

W piśmie procesowym z 3 stycznia 2018 r. powód sprecyzował powództwo w zakresie roszczenia o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych wskazując, że wnosi o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz łącznej kwoty

15.852,24 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi zgodnie ze sposobem wskazanym w załączniku do niniejszego pisma. Powód oświadczył, że w niniejszym postępowaniu nie będzie dochodził zasądzenia od pozwanej na jego rzecz zapłaty wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w 2017 r., zaznaczając tym samym, że ogranicza tak sformułowane żądanie do okresu od 1 października 2014 r. do 31 grudnia 2016 r., w pozostałym zakresie tj. co do kwoty 469,76 zł cofa powództwo.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości.

25 października 2019 r. powód sprecyzował powództwo w zakresie roszczenia o ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy oraz wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych wskazując, że wnosi o zasądzenie od pozwanej na rzecz jego mocodawcy z tego tytułu następujących kwot:

- 16.912 zł wraz z odsetkami za opóźnienie tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w okresie od 1 października 2014 r. do 3 października 2017 roku;

- 4786 zł wraz z odsetkami od 4 października 2017 r. do dnia zapłaty tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za lata 2016-2017.

3 listopada 2020 r. powód sprecyzował powództwo w zakresie dochodzonych odsetek od wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wskazując, że wnosi o odsetki ustawowe za opóźnienie od następujących kwot i za następujące okresy:

- od kwoty 643,67 zł od 11 listopada 2014 r. do dnia zapłaty (za październik 2014 r.);

- od kwoty 765,20 zł od 11 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty (za listopad 2014 r.);

- od kwoty 650 zł od 11 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty (za grudzień 2014 r.);

- od kwoty 1230,75 zł od 11 lutego 2015 r. do dnia zapłaty (za styczeń 2015 r.);

- od kwoty 1515,19 zł od 11 marca 2015 r. do dnia zapłaty (za luty 2015 r.);

- od kwoty 437,36 zł od 11 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty (za marzec 2015 r.);
- od kwoty 953,43 zł od 11 maja 2015 r. do dnia zapłaty (za kwiecień 2015 r.);
- od kwoty 1569,89 zł od 11 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty (za maj 2015 r.);
- od kwoty 1995,43 zł od 11 lipca 2015 r. do dnia zapłaty (za czerwiec 2015 r.);
- od kwoty 1098,41 zł od 11 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty (za lipiec 2015 r.);
- od kwoty 1033,83 zł od 11 września 2015 r. do dnia zapłaty (za sierpień 2015 r.);
- od kwoty 1565,55 zł od 11 października 2015 r. do dnia zapłaty (za wrzesień 2015 r.);
- od kwoty 1361,78 zł od 11 listopada 2015 r. do dnia zapłaty (za październik 2015 r.);
- od kwoty 2291,93 zł od 11 grudnia 2015 r. do dnia zapłaty (za listopad 2015 r.).

Wyrokiem z 25 lutego 2021 r., sygn. akt VII P 1007/17 Sąd Rejonowy dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie przywrócił powoda do pracy u pozwanej na poprzednie warunki pracy i płacy (pkt. 1); zasądził od pozwanej na rzecz powoda po 2.000 zł poczynając od 3 października 2017 r. tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, pod warunkiem wyrażenia przez powoda gotowości niezwłocznego podjęcia pracy w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się wyroku (pkt. 2); nałożył na pozwaną obowiązek dalszego zatrudnienia powoda do czasu uprawomocnienia się wyroku (pkt. 3); zasądził od pozwanej na rzecz powoda 4.200 zł tytułem wynagrodzenia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie: od 2.000 zł od 11 września 2017 r. do dnia zapłaty, od 2000 zł od 11 października 2017 r. do dnia zapłaty oraz od 200 zł od 11 listopada 2017 r. do dnia zapłaty (pkt. 4); zasądził od pozwanej na rzecz powoda 16.912 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych wraz następującym odsetkami: - od 643,67 zł odsetkami ustawowymi od 11 listopada 2014 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, - od 765,20 zł

odsetkami ustawowymi od 11 grudnia 2014 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, - od 650 zł
odsetkami ustawowymi od 11 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, - od 1.230,75 zł
odsetkami ustawowymi od 11 lutego 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, - od 1.515,19 zł
odsetkami ustawowymi od 11 marca 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, - od 437,36 zł
odsetkami ustawowymi od 11 kwietnia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty-i od 953.43 zł
odsetkami ustawowymi od 11 maja 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, - od 1.569,89 zł
odsetkami ustawowymi od 11 czerwca 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, - od 1.995.43 zł
odsetkami ustawowymi od 11 lipca 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, - od 1.098,41 zł
odsetkami ustawowymi od 11 sierpnia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, - od 1.033,83 zł
odsetkami ustawowymi od 11 września 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, - od 1.565,55 zł
odsetkami ustawowymi od 11 października 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, - od 1.361,78 zł
odsetkami ustawowymi od 11 listopada 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, - od 2.291,93 zł
odsetkami ustawowymi od 11 grudnia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty (pkt. 5);
zasądził od pozwanej na rzecz powoda 4.786 zł tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 4 października 2017 r. do dnia zapłaty (pkt. 6);
zasądził od pozwanej na rzecz powoda 4.230 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (pkt. 7);
nadał wyrokowi w punkcie 4 rygor natychmiastowej wykonalności do 2.000 zł (pkt. 8);
nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Warszawy -

Żoliborza w Warszawie 5.075 zł tytułem opłaty od pozwu, której powód nie miał obowiązku uiścić (pkt. 9).

Wyrok Sądu pierwszej instancji zaskarżyła apelacją strona pozwana, zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych, a także naruszenie art. 233 § 1 k.p.c.; art. 39 k.p., art. 45 § 3 k.p.; art. 8 k.p. i art. 41¹ § 1 k.p.; art. 233 § 1 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c. oraz art. 291 § 1 k.p., w zw. z art. 292 k.p. w zw. z art. 300 k.p. w zw. z art. 118 k.p.

Sąd Okręgowy w wyniku rozpoznania apelacji uwzględnił ją jako częściowo zasadną.

Wskazał on, że Sąd Rejonowy nie uwzględnił okoliczności uzasadniających zasądzenie odszkodowania w miejsce przywrócenia powoda do pracy, rozstrzygnięcie w tym zakresie podlegało zmianie. W zakresie roszczeń o wynagrodzenie, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych oraz ekwiwalent za urlop wypoczynkowy sprawa podlegała uchyleniu i przekazaniu do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy.

W ocenie Sądu Okręgowego uwzględnienie żądania powoda przywrócenia do pracy było niemożliwe.

Jak podniósł Sąd odwoławczy, z materiału dowodowego sprawy wynikało, że pozwana wypowiedziała M. O. pełnomocnictwo, na podstawie którego prowadził on w jej imieniu działalność budowlaną i aktualnie prowadzi wyłącznie działalność z zakresu wynajmu i zarządzania nieruchomościami. Nie było przy tym pomiędzy stronami sporne, że sama pozwana, bezpośrednio nigdy nie wykonywała żadnych czynności w części działalności związanej z budownictwem. W ocenie Sądu Okręgowego oznacza to, że część działalności gospodarczej w zakresie budownictwa, a co za tym idzie stanowisko pracy powoda zostały zlikwidowane, a zatem przywrócenia go do pracy jest niemożliwe. Mając to na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punktach 1, 2, 3, ten sposób, że zasądził od pozwanej na rzecz powoda odszkodowanie za naruszające przepisy i nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia w wysokości 6.300 zł.

W pozostałym zakresie, tj. dotyczącym wynagrodzenia za pracę, wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych i ekwiwalentu za urlop

wypoczynkowy, sprawa podlegała uchyleniu na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. z uwagi na nierozpoznanie istoty sprawy. Zaznaczenia wymaga, że ustalenia i rozstrzygnięcie w zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych i ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy Sąd Rejonowy oparł w zasadzie wyłącznie na notatkach przedstawionych przez powoda. Prowadzenie ewidencji czasu pracy należy do obowiązków pracodawcy (art. 149 k.p.). Bezsporne jest, że pozwana nie wywiązywała się z tego obowiązku, bo nie ewidencjonowała czasu pracy powoda. Z utrwalonego orzecznictwa Sąd Najwyższego wynika, co prawda, że zaniedbania pracodawcy w tym zakresie nie mogą negatywnie wpływać na uprawnienia pracownika dochodzącego wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, jednak pracownik musi udowodnić, że taką pracę świadczył (art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p.). Brak przy tym podstaw dla stwierdzenia, że w przypadku zaniedbania przez pracodawcę zadośćuczynienia jego obowiązkom w tym zakresie pracownik zostaje zwolniony z obowiązków dowodowych, a ciężar dowodu zostaje przeniesiony na pracodawcę. Dla udowodnienia tego faktu niewystarczające są zatem wyłącznie notatki pracownika. Rozpoznając sprawę ponownie Sąd Rejonowy powinien rozważyć czy powód udowodnił, że pracował w godzinach nadliczbowych. Co więcej, Sąd pierwszej instancji nie zweryfikował przedstawionych przez powoda notatek i zestawienia przepracowanych godzin, na których w całości oparł swoje rozstrzygnięcie w zakresie ekwiwalentu za urlop i wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych. Ich analiza prowadzi natomiast do wniosku, że częściowo są one wewnętrznie sprzeczne. Jak trafnie wskazał tytułem przykładu pełnomocnik pozwanej, z treści notatek za grudzień 2014 r., wynika, że powód przepracował w tym miesiącu łącznie 86 godzin, gdy tymczasem z zestawienia nadgodzin wynika, że przepracował w tym czasie 132 godziny. Podobnych rozbieżności jest więcej. Obowiązkiem Sądu było zatem albo samodzielne zweryfikowanie danych przedstawionych przez powoda, albo dopuszczenie w tym zakresie dowodu z opinii biegłego.

Sąd Okręgowy zaznaczył również, że Sąd Rejonowy ocenił, że pozwana nie wypłaciła powodowi należnego wynagrodzenia za pracę za sierpień, wrzesień oraz częściowo za październik 2017 r. Pozwana podniosła jednak, że świadczenie zostało spełnione i przedstawiła zestawienie operacji, z którego wynika, że w

sierpniu i grudniu 2017 r. oraz marcu 2018 r. wypłacono na rzecz powoda po 2000 zł tytułem wynagrodzenia. Sąd Rejonowy ponownie rozpoznający sprawę powinien zweryfikować, czy kwoty te zostały wypłacone na poczet wynagrodzenia za pracę, którego powód domaga się w niniejszym postępowaniu. Kierując się przedstawioną argumentacją, Sąd Okręgowy uchylił wyrok w zakresie w jakim dotyczył roszczeń o wynagrodzenie za pracę, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych i ekwiwalent za urlop wypoczynkowy.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył skargą kasacyjną powód w części, tj. w punkcie I lit. a. w zakresie w jakim oddalono roszczenie powoda o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za okres pozostawania bez pracy i zamiast tego roszczenia zasądzone odszkodowanie i lit. b. oraz w punkcie III.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawach przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 (występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego) oraz pkt 4 (oczywista zasadność skargi kasacyjnej) k.p.c.

Strona skarżąca wskazała, że w sprawie:

1. występują istotne zagadnienia prawne polegające na konieczności rozstrzygnięcia:

a) czy w odniesieniu do pracownika podlegającego szczególnej ochronie, o którym mowa w art. 39 k.p., pojęcie „nieuzasadnionego” roszczenia w rozumieniu art. 477¹ k.p.c. obejmuje sytuację niemożności przywrócenia do pracy w związku z likwidacją stanowiska pracy pracownika, która to przyczyna w świetle art. 45 § 2 i 3 w zw. z art. 41¹ k.p. wyklucza możliwość zasądzenia odszkodowania w miejsce żądania przywrócenia do pracy dochodzonego przez pracownika, o którym mowa w art. 39 k.p.?

b) czy ocena okoliczności świadczących o nieuzasadnionym w rozumieniu art. 477¹ k.p.c. roszczeniu pracownika o przywrócenie do pracy, a który to pracownik podlega szczególnej ochronie trwałości stosunku pracy, może nastąpić w związku z okolicznościami jakie nastąpiły w toku postępowania i które nie leżą po stronie pracownika czy też ocena ta następuje na chwilę wytoczenia powództwa?

2. skarga jest oczywiście uzasadniona, to jest: zaskarżony niniejszą skargą wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie w sposób oczywisty narusza przepisy prawa procesowego, tj.:

- art. 477¹ k.p.c. w zw. z art. 39 w zw. z art. 45 § 2 i 3 w zw. z art. 56 k.p.;
- art. 477¹ w zw. z art. 327¹ § 1 pkt. 1 i 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.;
- art. 378 § 1 w zw. z art. 477¹ w zw. z art. 386 § 1 w zw. z art. 385 k.p.c.;
- art. 385 k.p.c. w zw. z art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 368 § 1 pkt. 2 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c.

Sąd drugiej instancji zasądził na rzecz powoda alternatywne roszczenie pomimo braku uzasadnionych podstaw ku temu, tj. pomimo nie wystąpienia żadnej szczególnej okoliczności, która wskazywałaby na naruszenie przez powoda zasad współżycia społecznego lub czynienie przez powoda użytku sprzecznego ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa, a nadto poprzez uchylenie szczególnej ochrony przysługującej powodowi w związku z podjęciem przez pozwaną w toku procesu działań mających na celu przeciwdziałanie przywróceniu do pracy powoda.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła o:

1. odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty

świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2002 r., III CZP 66/02,

LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto także, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 Nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 Nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepubl.; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawiono żadnej argumentacji, która mogłaby przemawiać za przyjęciem, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne lub też skarga kasacyjna jest w niniejszej sprawie oczywiście uzasadniona. Przede wszystkim należy zauważyć, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania obarczone jest

błędem logicznym, który czyni go niemożliwym do uznania za podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Strona skarżąca upatruje bowiem zarówno występowania istotnych zagadnień prawnych, jak i oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w tych samych okolicznościach związanych z zastosowaniem przez Sąd drugiej instancji art. 477¹ k.p.c. Taka argumentacja jest wadliwa, bowiem nie jest możliwe, aby na tle tych samych kwestii związanych z treścią i stosowaniem przepisu prawa pojawiły się poważne wątpliwości interpretacyjne o charakterze istotnych zagadnień prawnych, a zarazem w tym samym zakresie sąd dopuścił się rażącego i oczywistego naruszenia tego przepisu prawa. Coś, co jest wątpliwe nie może być równocześnie oczywiste.

Ponadto, sformułowane zagadnienia były już przedmiotem licznego orzecznictwa Sądu Najwyższego, które zostało przytoczone choćby w zaskarżonym wyroku.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów oparto na § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800).

[SOP]

(r.g.)